

BLADET

Nr 3 2023

Ordföranden har ordet

Här kommer årets tredje nummer av Bladet inför hösten 2023

Spelmansförbundets projekt *Rötter Västmanland* är nu genomfört i tre etapper under 2022 med fortsättning under 2023. Den 1 april var det Helgmåls Folk i Kungs Barkarö, den 20 maj Spel- och dansträff i Uno Gills anda i Malma Spira, Gisslarbo. Den 17 juni var det Prästfalls-Kalle stämma i Norra Finnfall.

Under sommaren har ett antal spelmansstämmor ägt rum i Västmanland:

Medåkers spelmansstämma lördag 15 juli, se referat på annan plats i Bladet

Vallby friluftsmuseum - Söndag 30 juli 2023,

Väsby kungsgård, Sala - Söndag 6 augusti 2023,

Hembygdsgården Västanfors Fagersta 13 augusti

Våra planer att placera ut QR-koder på olika platser i länet med länkar till information om spelmän och sångare går vidare. Planeringen görs av låtkommittén och vissektionen i samarbete, och vi har nu ett samarbete med Västmanlands Läns Museum via Linda-Marie Sköld, projektledare för Kulturarv Västmanland hos. Museet har upprättat en kulturarvskarta över länet. Vi kan nu lägga in texter om spelmän, sångare och annat.

De första QR-koderna är nu utplacerade i Medåker i samband med Medåkersstämman. Texten som handlar om Abrahamspojarna i Medåker finns på vår hemsida under rubriken Folkmusik i Västmanland. Kontaktperson för QR-projektet är olofneverlandwestin@icloud.com tel 070-587 40 24.

Hör gärna av dig med förslag på spelmän eller sångare.

Forts.nästa sida..

Förbundets styrelse

Ordförande: Olof Neverland Westin

Vice ordförande: Christina Bjureland

Sekreterare och kassör: Lars Englund

Bengt-Olov Skottheim

Suppleant: Maria Liljekvist

Suppleant: Ellinor Knutas Hedin

Låtkommitté

Olof Neverland Westin

Sonia Serra

Carina Normansson

Suppleant: Linda Jansson Norrman.

Vissektion

Majja Neverland (kontaktperson)

Ingela Ader

Västmanlands Spelmansförbund

Välkommen att lämna bidrag till kommande nummer av Bladet: text, bilder, tankar, idéer.

Skicka material till

christina.bjureland@telia.com

Om din mailadress behöver uppdateras Skicka ett meddelande till lars.o.englund@outlook.com

www.vsf.u.se

Epostadress VSF: info@vsf.u.se

Ordföranden har ordet forts..

Vissektionen har nu fått igång Folksångsnätverk Mälardalen. Första träffen var den 18 mars, nästa blir i Malmköping den 7 oktober. Mer info om detta kan du få från Majja Neverland majjaneverland@gmail.com eller via tel 070-220 10 06

Spelhörnorna på Västerås Stadsbibliotek har återuppstått och har under hösten 2022 flyttat ut till foajén och ingår i "Tisdagar på Torget" och är återigen lunchmusik.

Samarbetet med Västerås Stadsbibliotek kommer att fortsätta under hösten 2023. Datum för hösten är tisdagar och nu åter kl 12-13. Följande datum gäller:

Tisdag 26 september

Tisdag 24 oktober

Tisdag 14 november

Tisdag 12 december

Mer info kommer fortlöpande på vår hemsida. Om du vill spela eller föreslå andra inslag så hör av dig till mig på olofneverlandwestin@icloud.com eller via tel 070-587 40 24

Vår webmaster, Bengt-Olov Skottheim, jobbar oförtrutet vidare och publicerar nyheter på hemsidan så fort han får reda på dem. Du kan höra av dig direkt till honom på vsf.webbmaster@vsf.u.se
Hemsidan hittar du på <http://www.vsf.u.se>

Olof Neverland Westin
Ordförande i Västmanlands Spelmansförbund
Kontakts via mail
olofneverlandwestin@icloud.com
eller tel 070-587 40 24 Västmanlands Spelmansförbund har numera en egen mailadress: info@vsf.u.se

Eva Granberg

Vår vän och spelkamrat Eva Granberg har gått bort.

Långt före sin flytt från Skåne till Västerås hade Eva blivit en erfaren spelman. Hon anslöt strax efter sekelskiftet till Västerås Spelmansgille. Redan på ett tidigt stadium började hon medverka vid våra framträdanden. Det kanske första var i samband med en friluftsgudstjänst vid Tortuna kyrka, där hon spelade tillsammans med Per Torelli.

Eva visade sig ha mycket lätt att ta till sig föreningens repertoar och spelade gärna andra stämman till våra låtar. Hon började spela också med gruppen Aros Spelmän.

Eva ville gärna förkovra sig som spelman och valde att åstadkomma detta bland annat genom en kurs på Malungs Folkhögskola.

Eva arbetade som lärare, under en lång tid i Skåne. Sedan hon flyttat till Västerås kom hon fram till att hon ville byta till annat yrke. Hon beslöt sig för att utbilda sig till massageterapeut. Bytet till detta yrke ledde till att hon startade egen firma. Hon fick möjlighet att hjälpa många patienter att komma till rätta med deras problem och blev mycket uppskattad.

Som företagare konstaterade Eva att tiden och krafterna inte räckte till också för musicerande. Hon valde att göra ett flera år långt uppehåll som spelman.

Sommaren 2019 återupptog Eva, efter att ha pensionerat sig, avvecklat sin firma och efter flera övertalningsförsök från gamla spelmansvänner, sitt musicerande och sin medverkan i Västerås Spelmansgille. Hon har sedan dess regelbundet deltagit vid våra övningar och framträdanden.

Eva var lite filosofisk. Hon var intresserad av psykologi och åkte sommartid på kurser och träffar i ämnet, tidigare även till Danmark. Hon såg ofta saker och händelser ur olika perspektiv. Sökte ta det till en annan nivå och förståelse. Eva upplevdes som trygg och förankrad i naturen och verkligheten. Kanske var det en nedärvd egenskap från det samiska, från sin mormor som hon ibland refererade till.

Eva ägde ingen bil. Hennes kluriga kommentar till det var "Hade jag bil, så skulle den vara gul!"

Vi musikantvänner såg självklart till att Eva fick skjuts till och från övningstillfällen, spelmansstämman och andra evenemang. Innan vi skildes åt för dagen ville hon gärna gå igenom och "ventilera" vad som hade hänt.

Evas bortgång drabbar oss djupt. Vi kommer att sakna hennes gedigna spel och uppskattar att vi fått lära känna och spela tillsammans med henne.

*För Västerås Spelmansgille
Per Torelli
Lars Englund*

Rapport från Folkärna Folkfest

Den 17 juni var det folkfest i Folkärna som tyvärr krockade med Prästfalls-Kalle stämman.

Vi hade redan bokat in föreställningen ”Tjuderuttan sa räven” och ett framträdande med Trio Comares så med sorg i hjärtat fick vi hoppa över Prästfalls-Kalle.

Folkärna folkfest gjorde verkligen skäl för namnet, mycket folk och musik i alla hörn. Majja och jag gjorde en lite förkortad version av Tjuderuttan som lockade ett trettio-tal barn och föräldrar. Lyckligtvis var vädret vid detta tillfälle så bra så vi kunde vara ute. Barn och föräldrar och någon mormor sjöng och dansade av hjärtans lust så att både vi och dom var nöjda och glada.

Något senare spelade Trio Comares till dans. Programmet var späckat och danspubliken behövde nog pusta lite efter föregående pass som var Westmanna-Folk. Men vi fick en lyssnande publik som verkligen uppskattade vår musik.

Emellan framträdandena lyssnade vi på ett urval av andra musikanter, programmet var så fullspäckat att det var omöjligt att hinna med allt. Ett flertal västmanländska inslag fanns det, Västmanlands Världsmusikorkester, Carina & Josefina, och Westmanna-Folk.

Kvällens avslutande band var Hoven Droven med Kjell-Erik Eriksson som centralfigur. Otroligt roligt att höra detta band som har återuppstått och spelar en oefterhärmlig blandning av traditionell jämtländsk folkmusik och rock, dessutom med en lätt självvironisk inställning, medlemmarna är ju inte några ungdomar längre även om dom gjorde så gott dom kunde...

Sammantaget var denna folkfest verkligen givande, jag hoppas att arrangörerna orkar flera vändor och jag rekommenderar alla som missade den att försöka pricka in den nästa år.

Och Spelmansstämma i Medåker

Den 15 juli var det så Medåkersstämma. Den inleddes med en liten konsert i kyrkan där Ingela Ader och jag bland annat spelade låtar från Medåker som Ingela hade letat fram ur Gunnar Franssons gula pärmar. Erik Svansbo spelade låtar efter sin far Ulf och konserten avslutades av Daniel Wikslund som framförde egna låtar med komp både på fiol och ”mollspel” (tvåradigt dragspel med mollstämning). Jag blev mycket imponerad av hans fiolspel, bland annat ett komp som var en blandning av pizzicato och snärtigt stråkkomp. Han framträdde senare från scenen på själva stämman där det var många olika inslag, bland annat en Bengan Janson i högform med en blandning av musik och virtuost dragspelande som var en fröjd att lyssna på. Ingela Ader och Erik Svansbo höll i programmet med den äran.

Numera finns det också QR-koder uppsatta på hembygdsgården med information om bland annat ”Abrahamspojarna”. Även i år en mycket trevlig stämman i det lite mindre formatet. Vi hoppas på fortsättning.

Olof Neverland Westin

Spelmansstämmorna i Västerås, Sala och Västanfors

Sommarspelmansstämman på Vallby Friluftsmuseum i Västerås inleddes med ett par regnskurar, så vi valde att till en början spela i missionshuset. Trots det ruggiga vädret kom ett gott antal spelmän och åhörare. Senare på eftermiddagen bättrade sig vädret, så stämman blev som helhet mycket lyckad.

Också spelmansstämman på Väsby Kungsgård i Sala bjöd på regnväder, men där finns flera utrymmen där man kan ta skydd från nederbörden. Det gick alldeles utmärkt att spela där.

Glädjande nog fick vi vackert och varmt väder på spelmansstämman på Västanfors hembygdsgård i Fagersta. Den blev den här sommarens höjdpunkt vad gäller utomhusmusicerande.

Lars Englund

SOLIG SPELMANSSTÄMMA I VÄSTANFORS

Efter en månads regnande var det nära att vår spelmansstämma måste ställas in. Goda råd var dyra.

Stora logen får ersätta sommargrönskan, tänkte vi.

När spelmännen samlades för intåg mot scenen skedde ett mirakel. Regnmolnen gav plötsligt vika för en varm sol.

En sol, som sedan lyste över spelmän och publik återstoden av dagen.

Trettioalet spelmän från olika orter stämde upp i allspelet på scenen. Rapp-Kalles vals och Trollpolska åtföljdes av flera önskelåtar. Så tog buskspelet vid. En hel del spelmän samlades vid logens kortända, andra föredrog att spela utanför Bergsmansstugan. Fioler, gitarrer, dragspel och nyckelharpor samsades kring kända låtar.

Fagersta spelmanslag har varit flitiga under spelåret. Midsommarspelningar vid alla servicehus i kommunen och den stora midsommarfesten på hembygdsgården. Laget har också anlitats av olika föreningar för underhållning.

Strax innan midsommar kom ett önskemål om ett framträdande vid Färna herrgård. Systemairs i Skinnskatteberg hade utländskt besök och företaget ville visa hur en svensk midsommar firas. En majstång lövades och folkdräktsklädda dansare och spelmän fick några av gästerna med i slängtrumpan.

Spelmanslaget övar flitigt varannan vecka och har blivit mycket samspelade. Ett guldstänk var spelledare Roland Lindfors utmärkelse till Årets Fagerstabo på Nationaldagen.

Text och bild Margaretha Eriksson

de

Spelledaren Roland Lindfors blev på Nationaldagen utsedd till Årets Fagerstabo

Jeanette Lundmark och Sonja Serra ledde intåget till scenen.

Gården fylldes snabbt av både publik och spelmän

Tommy Stahre var fanbärare

Christina Bjureland och Hjördis Olsson njöt av den soliga dagen i Västanfors

de

Spelhörnan
Foajén Västerås Stadsbibliotek
Tisdag 26 september kl 12-13 (fri entré)

Majja och Olle

Vi möttes första gången 1980 och man kan säga att ljuv musik uppstod. Vi har fortsatt spela tillsammans sedan dess och vill gärna dela med oss av visor och låtar som vi burit med oss.

Majja Neverland, dragspel och sång
Olof Neverland Westin, bosoki och lite sång

de es

Folksångsnätverk Mälardalens höstträff

Välkomna den 7/10 10- 16 till stadshuset i Malmköping

Efter en välkomstfika får vi träffa Marie Selander, musiker, kompositör och författare som berättar om sina möten med legendariska vissångare, sin forskning om kvinnliga musiker och lär ut en och annan visa.

På eftermiddagen blir det visor med särskilt fokus på funktion, rytmik och tempo. Värddar denna gång är Karin Kolterud, Bert Persson och Christina Frohm.

Evenemanget finns på Facebook och på Bildas hemsida där anmälan görs senast den 2/10.

Båda evenemang ska vara delbara,

På Bildas hemsida: <https://www.bilda.nu/arr/1177894/sangtraff-med-folksangsnatverk-malardalen-561192>

På facebook: <https://www.facebook.com/events/3576514952624937>

Väl mött till en spännande och innehållsrik dag.

Arbetsgruppen för nätverket, Västmanlands spelmansförbund, Sörmlands spelmansförbund och studieförbundet Bilda.

- STRÖVTÅG I ORD OCH TON -
folkmusik från våra trakter med

Bergslagernas Spelmansgille

Söndag 15 oktober 2023
kl.16.00

KRISTINAKYRKAN

Kristinavägen 32

LINDESBERG

Fritt inträde

VÄLKOMNA

Arrangemang med stöd av: **KULTURENS**

Om "LÅTARNA VI ÄRVDE" Söndag den 15 oktober kl.16.00 i Kristinakyrkan i Lindesberg, tar Bergslagernas Spelmansgille er med på ett folkmusikaliskt strövtåg i ord och ton.

Med låtarna och berättelser om dom som spelade och trallade i våra trakter i gamla tider, färdas vi mellan "Bergslagerna" från Ljusnarsberg till Uttersberg, för att till sist landa i Guldsmedshyttan. Bland de traditionsbärare som vi valt att spela låtar efter, återfinns Anna-Lisa Norman och "Spelkungen" August Andersson, Ljusnarsberg, samt Evald Amundsson, Hafsta och Johan Wilhelm Magnusson, Guldsmedshyttan.

De båda sistnämnda med låtar efter storspelmannen "Blinda Petter" (Per Olsson 1814-1892) Ingelshyttan. Bergslagernas Spelmansgille grundades på 1940-talet, och då ingick några av de ovanstående spelmännen i det.

Nu presenterar vi i det nuvarande Gillet, vår version av de gamla låtarna, och tar berättelsen vidare. I konserten kommer också fina röster och toner från det förgångna åter att höras

Spelhörnan

Foajén Västerås Stadsbibliotek

Tisdag 24 oktober kl 12-13 (fri entré)

Folk, Ferlin och Edwall

Det här evenemanget skulle ha ägt rum den 19 maj 2020 men ställdes in pga pandemi och ersattes med en live-sändning via facebook samma kväll.

Nu kommer det att framföras levandes i Foajén på Västerås Stadsbibliotek.

I programmet knyter vi ihop Nils Ferlin och Allan Edwall med den folkliga traditionen, det blir visor, polskor och valser framförda av

Lasse Karlsson, sång

Majja Neverland, dragspel och sång

Olof Neverland Westin, gitarr, fiol och lite sång

*Kalle Moraeus
& IngelaVocalis*

Julekväll med Kalle och hans vänner

*IngelaVocalis och Kalle Moraeus med musiker!
Underbart!*

Dirigent: Ingela Johnsdotter Omnell

2 december kl 19.00
Västerås Konserthus

Biljetter: vastmanlandsmusiken.se eller på ingelavocalis.se

Entré: 490,-

Arrangör: Västeråskören IngelaVocalis

Kalendarium

Här kommer ett axplock evenemang som kommer att gå av stapeln i Västmanland eller dess närhet.. Information kommer även att finnas och uppdateras fortlöpande på Västmanlands Spelmansförbunds hemsida!

September

Spelhörna på biblioteket med - Tisdag 26 september kl 12-13, , Torget, Västerås Stadsbibliotek, Västerås. Majja Neverland, dragspel och sång Olof Neverland Westin, bosoki och lite sång
Mer info: <https://bibliotekivastmanland.se/detaljerade-handelser/?id=310514/124>

Johannes Hellman Geworkian och Maija Kauhanen - Onsdag 27 september 2023, kl 19.00. Galleri Wission, Surahammar. Denna duo är ett spännande möte mellan två av Nordens mest lovordade och aktiva folkmusiker ur den nya generationen. Maija Kauhanen och Johannes Geworkian Hellman har var för sig blivit kända världen över som artister med starkt personligt uttryck och som virtuosa förnyare av sina respektive instrument. I en magisk klangvärld målad med kantele, vevlira och röster tar duon lyssnaren till en tidlös plats där instrument med 1000-åriga rötter möter nutid och skapar musik som berör och överraskar. Med egna kompositioner färdas duon tillsammans för att söka de platser som lämnar avtryck inom oss - alltid med nuet och improvisationen närvarande.

Maija och Johannes har under flera års tid turnerat i Skandinavien och internationellt var för sig, både solo och med band. De möttes under sina studier vid Kungliga Musikhögskolan i Stockholm samt Sibelius-akademien i Helsinki, och fann snabbt ett musikaliskt band till varandra.

Mer info och biljetter: biblioteket@surahammar.se Info: Ann Olofsson, Galleri Wission, 0707 31 73 26

Oktober

Folkligt Vårre - Fredag 6 oktober 2023, från kl 17.30-23.30, **OBS! Ny lokal** = Dingtuna bygdegård, Västerås. Kl 18.00-18.55 Visstuga med Majja och Ingela. Kl 19.00-19.55 Balladdans med Gunnar Turesson. Kl 20.00 Dans till spelmän så länge de orkar spela. Medtag egen fikakorg. Förfriskningar finns. Entré 70 kr. Mer info (så småningom): <https://www.facebook.com/groups/249172817726/>

Folksångsnätverk i Mälardalen - Lördag 7 oktober 2023, kl 10.00-15.00, Malmköping, Södermanland.

Mer info: facebookgruppen

Folksångsnätverk Mälardalen / Majja Neverland: majjaneverland@gmail.com

Låtarna vi ärvde - Strövtåg i ord och bild - Söndag 15 oktober 2023 kl.16.00 Kristinakyrkan, Kristinavägen 32 Lindesberg. Folkmusik från våra trakter med Bergslagernas Spelmansgille
Fritt inträde V Ä L K O M N A Arrangemang med stöd av Kulturens

Spelhörna på biblioteket med - Tisdag 24 oktober kl 12-13, , Torget, Västerås Stadsbibliotek, Västerås. Folk, Ferlin och Edwall (se mer info på annan sida i detta blad)

Mer info: <https://bibliotekivastmanland.se/detaljerade-handelser/?id=310514/124>

DansÖverGränserna - Fredag 20 oktober 2023, kl 19.00-ca 22.00, Lovisagården IOGT-NTO, Slottsgatan 6, Västerås. Vi lär oss lätta danser till olika länders folkmusik: långdanser, gruppdanser, pardanser från bl a Albanien, England, Finland, Frankrike, Irland, Norge, Nordamerika, Polen, Rumänien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ukraina. Tag med fikakorg. Swish: 70kr. Mer info: Eva Teljebäck 070-6684790 (ring om dörren är låst.) evateljeback@hotmail.com DansÖverGränserna | Facebook

Kalendarium fortsättning

November

Folkligt Värre - Fredag 3 november 2023, från kl 17.30-23.30, **OBS! Ny lokal** = Dingtuna bygdegård, Västerås. Kl 18.00-18.55 Visstuga med Majja och Ingela. Kl 19.00-19.55 Låstuga med målet spel till dans. Kl 20.00 Dans till spelmän så länge de orkar spela. Medtag egen fikakorg. Förfriskningar finns. Entré 70 kr. Mer info (så småningom): <https://www.facebook.com/groups/249172817726/>

Spelhörna på biblioteket med - Tisdag 14 november kl 12-13 , Torget, Västerås Stadsbibliotek, Västerås. Mer info: <https://bibliotekivastmanland.se/detaljerade-handelser/?id=310514/124>

DansÖverGränserna - Fredag 17 november 2023, kl 19.00-ca 22.00, Lovisagården IOGT-NTO, Slottsgatan 6, Västerås. Vi lär oss lätta danser till olika länders folkmusik: långdanser, gruppdanser, pardanser från bl a Albanien, England, Finland, Frankrike, Irland, Norge, Nordamerika, Polen, Rumänien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ukraina. Tag med fikakorg. Swish: 70kr. Mer info: Eva Teljebäck 070-6684790 (ring om dörren är låst.) evateljeback@hotmail.com DansÖverGränserna | Facebook

December

Folkligt Värre - Fredag 1 december 2023, från kl 17.30-23.30, **OBS! Ny lokal** = Dingtuna bygdegård, Västerås. Kl 18.00-18.55 Visstuga med Majja och Ingela. Kl 19.00-19.55 Dansinspiration. Kl 20.00 Dans till spelmän så länge de orkar spela. Medtag egen fikakorg. Förfriskningar finns. Entré 70 kr. Mer info (så småningom): <https://www.facebook.com/groups/249172817726/>

Julkonsert med Kalle Moraeus och kören Ingela Vocalis – Västerås Konserthuset den 2 december
Mer info: Se separat annons på annan sida i detta blad.

Spelhörna på biblioteket med - Tisdag 14 november kl 12-13 , Torget, Västerås Stadsbibliotek, Västerås. Mer info: <https://bibliotekivastmanland.se/detaljerade-handelser/?id=310514/124>

DansÖverGränserna - Fredag 15 december 2023, kl 19.00-ca 22.00, Lovisagården IOGT-NTO, Slottsgatan 6, Västerås. Vi lär oss lätta danser till olika länders folkmusik: långdanser, gruppdanser, pardanser från bl a Albanien, England, Finland, Frankrike, Irland, Norge, Nordamerika, Polen, Rumänien, Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ukraina. Tag med fikakorg. Swish: 70kr. Mer info: Eva Teljebäck 070-6684790 (ring om dörren är låst.) evateljeback@hotmail.com DansÖverGränserna | Facebook

Tack till Ingela Ader som återkommande sammanställer evenemangstipsen i ett separat utskick med "Folkmusikaliska evenemang" och från vilket delar av ovanstående kalendarium är hämtat.

Njut av hösten och möt den
med mycket
spel, sång och dans

